

Sygn. akt II CZ 157/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H.K.
przy uczestnictwie T. K.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 15 lutego 2017 r.,
zażalenia wnioskodawczyni
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 24 sierpnia 2016 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczynie H. K. od postanowienia tego Sąd z dnia 13 maja 2016 r. sygn. akt II Ca .../15, podnosząc, że wskazana przez wnioskodawczynię wartość przedmiotu zaskarżenia (75 014 zł) jest mniejsza od kwoty 150 000 zł, co czyni niedopuszczalną skargę kasacyjną w sprawie o podział majątku wspólnego.

W zażaleniu wnioskodawczynie domaga się uchylenia powyższego orzeczenia. Zarzuciła naruszenie art. 519¹ § 2 k.p.c. W uzasadnieniu wskazała, że w istocie wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota 167 805 zł, która została zasądzona na rzecz uczestnika jako spłata odpowiadająca połowie wartości mieszkania, która mu się nie należy. Zatem nie można traktować kwoty 75 014 zł, jako wartości przedmiotu zaskarżenia w rozumieniu art. 519¹ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w P. ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie H. K. i T. K. wchodzi prawo odrębnej własność lokalu położonego w P. na os. B., o powierzchni 73,60 m² wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej o wartości 335 610 zł (pkt I), które przyznał na wyłączną własność wnioskodawczynie (pkt II), a na rzecz uczestnika zasądził spłatę w kwocie 167 805 zł, płatną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności (pkt III). Zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 2 000 zł, tytułem połowy środków uzyskanych ze sprzedaży dwóch aparatów Holter, płatną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia (pkt IV). Zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 50 341,50 zł, jako zwrot nakładów z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny wnioskodawczynie i uczestnika, płatną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia (pkt V), a w pozostałym zakresie oddalił żądanie wnioskodawczynie rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny (pkt VI). Zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 7 137,29 zł, tytułem zwrotu połowy

wydatków poniesionych na utrzymanie lokalu na os. B. w P., płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia (pkt VII), a w pozostałym zakresie oddalił wniosek uczestnika o rozliczenie wydatków poniesionych na utrzymanie tego lokalu (pkt VIII). Ponadto orzekł eksmisję uczestnika z tego lokalu (pkt IX).

Od powyższego orzeczenia apelacje wniosły obie strony.

Uczestnik zaskarżył orzeczenie odnośnie do rozstrzygnięcia o nakładach z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny (pkt. V), domagając się jego zmiany w tej części, przez obniżenie zasądzonej kwoty 50 341,50 zł do kwoty 25 170,75 zł.

Wnioskodawczynie zaskarżyła postanowienie Sądu Rejonowego w zakresie pkt III, V, VI oraz VII, wnosząc o zmianę punktu III przez zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwoty 99 928 zł jako zwrotu nakładów z majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika na majątek osobisty wnioskodawczynie w postaci prawa odrębnej własności przedmiotowego lokalu oraz o uchylenie pkt V, VI, VII.

Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację wnioskodawczynie, natomiast w uwzględnieniu apelacji uczestnika zmienił pkt V postanowienia Sądu Rejonowego w ten sposób, że zasądzoną kwotę 50 341,50 zł obniżył do kwoty 25 170,75 zł.

W skardze kasacyjnej, w której nie podano wartości przedmiotu zaskarżenia, wnioskodawczynie zaskarżyła postanowienie Sądu drugiej instancji w całości, wnosząc o jego uchylenie z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków formalnych, pełnomocnik wnioskodawczynie określiła wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 75 014 zł. W uzasadnieniu wskazał, że tak wyliczona kwota wynika z przyznania przez nią, że na przedmiotowy lokal mieszkalny, który wcześniej stanowił majątek odrębny wnioskodawczynie, strony poniosły nakład z majątku wspólnego w postaci spłaty kredytu. Połowa wartości spłaconego kredytu wynosi 99 928 zł, która należy się uczestnikowi. W związku z tym wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnicę pomiędzy kwotami zasądzonymi od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika tj. 167 805 + 7 137,29 zł, a należną uczestnikowi kwotą 99 928 zł, co daje kwotę 75 014 zł.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie przyznaje, że skoro wartość całego nakładu z majątku wspólnego wynosi 59,55% wartości mieszkania (335 610 zł x 59,55% = 199 856 zł), uczestnikowi należy się spłata w wysokości połowy tej kwoty, tj. 99 928 zł.

W sprawie o podział majątku wspólnego w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu sporu wyznacza nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy i z reguły nie może przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, chyba, że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nie objęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenia nakładów. Wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, nie publ.). Nawet wskazana przez skarżącego w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Stosownie do art. 519¹ § 2 k.p.c., w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeśli wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż 150 000 zł.

Wnioskodawczynie nie kwestionuje ustalonego przez Sądy składu majątku wspólnego i sposobu podziału (pkt I i II postanowienia Sądu pierwszej instancji), w wyniku którego jej przypadło prawo własności do lokalu mieszkalnego wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej. Kontestuje natomiast zasądzenie na rzecz uczestnika połowy jego wartości, czyli 167 805 zł, uznając jednocześnie roszczenie uczestnika w kwocie 99 928 zł. Zatem do wartości przedmiotu zaskarżenia wchodzi różnica pomiędzy tymi kwotami, czyli kwota 67 877 zł, którą należy pomniejszyć o kwotę 25 170,75 zł, którą Sąd drugiej instancji zasądził już na jej rzecz od uczestnika tytułem zwrotu jej nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci przedmiotowego lokalu mieszkalnego (pkt V postanowienia

Sądu Rejonowego zmienionego postanowieniem Sądu Okręgowego), co daje kwotę 42 706, 25 zł. Do tej kwoty doliczyć należy kwotę 7 137,29 zł, która została zasądzona na rzecz uczestnika z tytułu rozliczenia połowy wydatków na utrzymanie tego lokalu. Do wartości przedmiotu zaskarżenia nie wchodzi natomiast druga połowa wartości mieszkania (167 805 zł z kwoty 335 610 zł), która pozostaje przy wnioskodawczyni w następstwie przyznania jej w wyniku podziału majątku wspólnego prawa do przedmiotowego lokalu.

W związku z tym, ostatecznie wartość interesu wnioskodawczyni, a zarazem wartość przedmiotu zaskarżenia wynikająca ze wskazanego w skardze kasacyjnej zakresu zaskarżenia wynosi w tej sprawie 49 843,54 zł.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

jw

kc